

Προσωπικές φουρτούνες με φόντο ιστορικά ορόσημα

Μυθιστόρημα για την ανάμνηση μιας αγάπης που ποτέ δεν θα ξεθωριάσει

Του Γιώργου Σ. Κουλουβάρη
gkoui@naytemporiki.gr

ΙΑΝ ΜΑΚΓΙΟΥΑΝ,
«Μαθήματα»,
μτφ. Κατερίνα Σκινά,
εκδόσεις Πατάκη

Ο Ιαν ΜακΓιούσαν, γεννημένος το 1948, έχει γράψει δύο συλλογές διηγημάτων και πολλά μυθιστορήματα. Το μυθιστόρημά του «Άμστερνταμ» (Νεφέλη, 1999), που κυκλοφόρησε και σε νέα αναθεωρημένη έκδοση από τις εκδόσεις Πατάκη (2021), απέσπασε το βραβείο Booker το 1998.

ΕΝΩ Ο ΚΟΣΜΟΣ συνεχίζει να μετράει τις πληγές του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και το σιδηρούν παραπέτασμα χωρίζει ήδη την Ευρώπη στα δύο, η ζωή του μικρού Ρόλαντ Μπέινς ανατρέπεται. Δύο χιλιάδες μίλια μακριά από την προστατευτική αγάπη της μητέρας του, εσωτερικός σ' ένα περίεργο οικοτροφείο, ευάλωτος και μοναχικός, προσελκύει το ενδιαφέρον της δασκάλας του πιάνου Μίριαμ Κορνέλ. Η συνάντησή τους θ' αφήσει ένα ανεπούλωτο τραύμα, αλλά και την ανάμνηση μιας αγάπης που ποτέ δεν θα ξεθωριάσει.

«Η δασκάλα καθόταν δίπλα του στο μακρόστενο τσιμπούρι. Στρογγυλό πρόσωπο, ευθυτενής, αρωματισμένη, αυστηρή. Η ομορφιά της κρυβόταν πίσω από τους τρόπους της. Ποτέ δεν κατούφιαζε και ποτέ δεν χαμογέλυσε. Κάποια αγόρια ελεγαν ότι ήταν τρέλη, εκείνος όμως αμφιβόλη. Έκανε ένα λάθος στο ίδιο σημείο, σ' εκείνο που σκόνταφτε πάντα, κι εκείνη έσκυψε πιο κοντά του να του δείξει. Το μπράτσο της ήταν σιβαρό και ζεστό καθώς άγγιζε τον ώμο του, τα χέρια της, τα βαμμένα νύχια της βρίσκονταν ακριβώς πάνω από τους βουβώνες του. Ένιωσε ένα τρομερό μνημειακό εκεί ν' αποστραγγίζει ολόκληρα την προσοχή του. «Άκου. Είναι μια εύκολη τρίλια». Αλλά καθώς την έπαιζε για να του δείξει, εκείνος δεν άκουσε καμιά εύκολη τρίλια. Το άρωμά της κατέκλυσε τις αισθήσεις του κι έφραζε τα αυτιά του. Ήταν ένα στρογγυλεμένο, γλυκερό άρωμα, σαν σκληρό αντικείμενο, μια λεία ποταμίσια κροκάδα που επιβαλλόταν στις σκέψεις του. Τρία χρόνια αργότερα έμαθε ότι ήταν ροδόδερο.

Το να ακολουθεί τις οδηγίες, δύο, ίσως τρεις, κάθε δευτερόλεπτο απαιτούσε όλη του τη συγκέντρωση. Ξέχασε τον εαυτό του, ξέχασε ακόμα κι εκείνη. Ο χρόνος και ο χώρος διαλύθηκαν. Το πιάνο εξαφανίστηκε, η ίδια η ύπαρξή εξαλειφώθηκε. Όταν έφτασε στο τελευταίο μέτρο του κομματιού, ήταν σαν να ξυπνούσε από νυχτερινό

«Στο πιάνο», π. 1900, λάδι σε χαρτόνι, 33 x 50 εκ. [Ζαβιτζάνος Μάρκος (1884 - 1923), Εθνική Πινακοθήκη].

«Στις εβδομάδες που ακολούθησαν μετά την εξοφάνιση της γυναίκας του, τις επισκέψεις της αστυνομίας και το σφράγισμα του σπιτιού, προσπάθησε ξανά και ξανά να ερμηνεύσει εκείνο που άρχισε να τον κατατρώει από τη νύχτα που βρέθηκε ξαφνικά μόνος».

■ Η Γερμανίδα γυναίκα του Ρόλαντ εξαφανίζεται, αφήνοντάς τον μόνο με τον επτά μηνών γιο τους.

ύπνο παίζοντας και με τα δύο χέρια μια εύκολη, ανοιχτή συγχορδία. Αλλά δεν απομάκρυνε τα δάχτυλά του από τα πλήκτρα, όπως όριζε το διπλό ολόκληρο στη σελίδα. Η συγχορδία πήγασε καμπανιστή και έσβησε αργά στο γυμνό, μικρό δωμάτιο. Δεν καλάρωσε όταν ένιωσε το χέρι της στο κεφάλι του, ούτε καν όταν το πίεσε δυνατά για να στρέψει το πρόσωπό του προς το μέρος της.

Με μια περίπλοκη κίνηση χαμήλωσε το κεφάλι της, το έγειρε στο πλάι και το πρόσωπό της πλησίασε ορμητικά το δικό του σκαμνιά τζόντας ένα τόξο που κατέληξε σ' ένα φιλί στα χείλη, ένα απαλό, παρατεταμένο φιλί. Εκείνος ούτε αντιστάθηκε ούτε συμμετείχε. Συνέβη και το άφησε να συμβεί και δεν ένιωσε τίποτα όσο κράτησε. Μόνο εκ των υστέρων, όταν ζούσε και ξαναζούσε και ζωνιάνευε τη στιγμή μέσα στη μοναξιά του, συνείλαβε την έκταση της σημασίας της.

Εικοσι πέντε χρόνια αργότερα, η Γερμανίδα γυναίκα του Ρόλαντ εξαφανίζεται αφήνοντάς τον μόνο με τον επτά μηνών γιο τους.

Καθώς η ακτινοβολία από την έκρηξη του Τσερνομπίλ εξαπλώνεται στην Ευρώπη, ο Ρόλαντ αρχίζει μια εναγώνια αναζήτηση για απαντήσεις που θα τον οδηγήσει στα βάθη της οικογενειακής του ιστορίας. [ISBN 2029114]